

MESTNA OBČINA MARIBOR
MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE

SVETOVNI DAN VODA 2018

»VODA ZA NARAVO/NARAVA ZA VODO«

Aktivnosti v Mariboru med 20. - 30. marcem 2018

Dogodek koordinira Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave
Olga MRAVLJE (olga.mravlje@maribor.si, 02/2201-462)

Institut za ekološki inženiring d.o.o.
Ljubljanska ulica 9, 2000 Maribor, SI

www.iei.si

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

NACIONALNI LABORATORIJ ZA
ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO

drava
festival

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

UVOD

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1992 za Svetovni dan voda določila 22. marec. Namen tega dne je opozarjati, kako pomembna je voda za življenje, da dostop do pitne vode ni zagotovljen vsem ljudem in kako nujno je trajnostno naravnano gospodarjenje z njenimi zalogami.

Letošnja tema svetovnega dneva voda je: »Voda za naravo/Narava za vodo«.

Tesna povezanost narave in vode nam daje veliko možnosti za razmišljanje o tej temi.

Vendar je letošnja tema usmerjena predvsem v prepoznavanju naravnih rešitev ohranjanja kakovosti in količine vode in kako je te rešitve mogoče upoštevati pri politiki in praksi upravljanja z vodami.

Obnavljanje gozdov, travnikov in naravnih mokrišč, ponovno ustvarjanje rečnih rokavov in poplavnih ravníc, ohranjanje vegetacije vzdolž vodotokov, vse to je le nekaj primerov učinkovitih naravnih rešitev. Vse to kar narava sama uporabi, da ustvarja ekosistemsko ravnovesje in ohranja biotsko raznovrstnost.

Dejstvo je, da so gozdovi, travniki in mokrišča naravni filtri vode, hkrati zmanjšujejo erozijo in zmanjšujejo hudourniško udejstvovanje vode in s tem večjo možnost postopnega pronicanja vode v pozemne zaloge.

V svetovnem merilu so predstavljene naslednje pomembnejše naravne rešitve ohranjanja voda:

- ohranjanje mokrišč in vzpostavljanje urbanih mokrišč, kot naravnih zadrževalnikov vode,
- preprečevanje in krčenja travnišč in gozdov, obnova krajine,
- ohranjanja obrežne zarasti, ki ločujejo kmetijske površine od vodotoka, kar preprečuje izpiranje snovi neposredno v vode,
- ohranjanje poplavnih ravníc in rokavov za preprečitev poplav zaradi podnebnih sprememb,
- vračanje prečiščenih odpadnih voda za ponovno uporabo,
- uporaba deževnice in izgradnja zadrževalnikov za zalivanje in namakanje,
- uporaba zelenih streh in sten, ki so pomembni zadrževalniki vode in vplivajo na lokalno klimo in ne nazadnje
- zmanjševanje rabe vode.

Vse naštetó pa ne bo imelo učinka, če človek pri svojem udejstvovanju ne bo upošteval naravnih zakonitosti in se bo oddaljeval od narave. Ko govorimo o usodnem onesnaženju narave, se moramo zavedati, da je človek sam najprej in najbolj ogrožen, ne le v svoji kulturni rasti, temveč obenem v svoji eksistenci.

1. PROGRAM – SVETOVNI DAN VODA

TOREK, 20. 3. 2018

TISKOVNA KONFERENCA OB SVETOVNEM DNEVU VODA

Kraj: Dvorana generala Rudolfa Maistra, Ul. heroja Staneta 1

Ura: 12.00

Organizator: Mestna občina Maribor, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave

Kontaktna oseba: Piar služba: Alenka KOCJANČIČ, alenka.kocjancici@maribor.si, 02/2201-247

SVETOVNI DAN VODA - ČETRTEK, 22. 3. 2018

KROŽNA POT – OD PITNE DO ODPADNE VODE

Kraj: Mestni park

Ura: 8.00

Organizator: Mestna občina Maribor, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave, Inštitut za ekološki inženiring, Filozofska fakulteta Maribor, Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. in Aquasystems d.o.o.

Vodni krog si bodo ogledali učenci in učitelji osnovne šole Janka Padežnika iz Maribora.

Kontaktna oseba: Olga MRAVLJE (olga.mravlje@maribor.si, 02/2201-462

Zbirališče je ob 8.00 uri v Mestnem parku na parkirišču pri gostilni Pri treh ribnikih. Od tam je odhod peš na Piramido od koder je lep razgled na različno rabo prostora, ki ima velik vpliv na podzemne in površinske vode. Mag. Irena Kopač iz Inštituta za ekološki inženiring in dr. Igor Žiberna iz Filozofske fakultete v Mariboru nam bosta predstavila hidrološke in vremenske razmere in njihov vpliv na podzemne vode. Nekaj besed pa bomo spregovorili tudi o tem kako spremembe v naravi vplivajo na kakovost in količino vode.

Okoli 9.30 ure se bomo odpravili peš do črpališča Vrbanski plato, kjer bodo ob 10.30 uri predstavniki Mariborskega vodovoda učence popeljali na ogled črpališča in vodarne.

Ob 11.30 je organiziran prevoz do Centralne čistilne naprave, kjer bo voden ogled. Predviden povratek do šole je ob 13.30.

V primeru slabega vremena krožna pot odpade in se z učenci dobimo ob 8.30 uri v razstavnem salonu na Grajski 7 v Mariboru, kjer bo predstavljeno kroženje vode in pomen hidroloških in vremenskih razmer na količino podzemne vode. Hkrati bo predstavljena tudi problematika in kakovost podzemne ter pitne vode in pomen mobilnega ekološkega laboratorija ter hitrih testov.

Predavanja se bodo zaključila predvidoma ob 10. uri. Po predstavitev bo organiziran ogled vodarne in črpališča Vrbanski plato, ter prevoz in ogled Centralne čistilne naprave v Dogošah. Predviden povratek pred šolo je ob 13.30 uri.

Vodni krog si bodo ogledali učenci (5. razred) in učitelji osnovne šole Janka Padežnika iz Maribora.

OGLED CENTRALNE ČISTILNE NAPRAVE

22. marca 2018 vabijo vse, ki jih zanima ogled Centralne čistilne naprave Maribor, da se oglasijo na Centralni čistilni napravi Maribor, Dupleška cesta 330, Dogošje kjer bodo ob 12. in 13. uri potekali vodeni ogledi.

ZAČETEK PROJEKTA »VARUJMO SVOJO KAPLJICO VODE«

Organizator: Aquasystems

Kontaktna oseba: Mojca BRATUŠ, mojca.bratus@aquasystems.si, 02/4503-780

V podjetju Aquasystems bodo tudi letos pripravili družbeno odgovoren projekt „**Varujmo svojo kapljico vode**“, ki je namenjen aktivnemu in zabavnemu izobraževanju osnovnošolcev o tematikah, povezanih s čiščenjem odpadnih voda.

Letos so že trinajsto leto zapored k sodelovanju, v nagradnem natečaju za izvirno kratko zgodbo na temo »VODA JE ŽIVLJENJE«, povabili osnovne šole. Nagradili bodo vse sodelujoče šole in najboljše posameznike. Namen natečaja je na kreativen način predstaviti pomen vode za življenje, učenci imajo možnost pokazati kako njihovo razmišljanje omogoča pot v skupno rešitev. **Nagradni natečaj se zaključi 26.3. 2018.**

PETEK 23. 3. 2018

DELAVNICA: »GNOJENJE POLJŠČIN Z DUŠIKOM IN VARSTVO RASTLIN NA VODOVARSTVENEM OBMOČJU«

Kraj: Črpališče Bohova

Ura: 10.00 – 12.00

Organizator: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Kontaktna oseba: Draga ZADRAVEC, draga.zadavec@kmetijski-zavod.si, 02/ 228 49 19

V primeru padavin bo delavnica v Gasilskem domu v Bohovi.

V okviru delavnice bo izveden prikaz meritev dušika v tleh z metodo hitrega talnega testa. Na osnovi izmerjenih meritev, se bo priporočalo dognojevanje z dušikom za posevke ozimnih žit in oljne ogrščice. Delavnica je namenjena kmetijskim pridelovalcem in vsej drugi zainteresirani javnosti.

SOBOTA, 24. 3. 2018

MARIBORSKI VODOVOD V EUROPARU NA PRIREDITVI OB SVETOVNEM DNEVU VODA

Kraj: Nakupovalno središče Europark, Maribor

Čas: 10.00 – 12.00

Organizator: Mariborski vodovod, javno podjetje d.d.

Kontaktna oseba: Sebastjana KLEPEC, sebastjana.klepec@mb-vodovod.si, 02/320 77 88

Tekom prireditve se bodo izvajale sledeče dejavnosti:

- nagovor župana Mestne občine Maribor, dr. Andreja Fištravca
- nagovor direktorja Mariborskega vodovoda, Danila Burnača
- podelitev nagrad 10 avtorjev izbranih fotografij, ki so sodelovali v fotonatečaju z naslovom »Voda za naravo«
- razstava izbranih fotografij
- nastopi mladih pevk
- plesni nastopi
- naključni obiskovalci bodo lahko odgovorili na zastavljena vprašanja na tematiko vode in si zaslužili nagrado.

Na prireditvi bo gostovala tudi maskota Mariborskega vodovoda vidra Vida.

Mariborski vodovod bo sodeloval tudi pri izvedbi krožne poti 22. 3. 2018.

25. EKOLOŠKA AKCIJA DRAVA 2017 – NI NAM VSEENO!

Kraj: Nabrežje reke Drave in ob Vodnem stolpu, Lent

Čas: 9.00 – 14.00

Organizator: Potapljaško društvo Maribor

Kontaktna oseba: Vojo ERAKOVIĆ, vojo.erakovic@pdm.net, info@pdm.net, ex tempore: Maja ŠIVEC, fotomaja@gmail.com

Poglavitni cilj akcije – projekta je **ozaveščanje in informiranje** ljudi o dejstvih povezanih z našo reko, z možnostmi rekreacije na njej in preganjanju strahu pred reko.

Tudi letos se bodo istočasno v Dravo potopili mariborski, dravograjski, ruški, ptujski in varaždinski potapljači. Letos se bodo ponovno pridružili tudi potapljači iz Krškega, ki se bodo potopili v reko Krko.

V sodelovanju z mariborskimi splavarji bo Turistično društvo Maribor izvedlo ekološki sprehod ob reki Dravi do vodnega stolpa.

Prireditve bo imela tudi **izobraževalni značaj**, saj bodo povabljene skupine, organizacije in društva, predstavile vsaka svoj pogled na reko, ki teče skozi naše mesto, urejeni bodo razstavni prostori z informatorji, ki bodo predstavljali svoje dejavnosti.

Ves čas prireditve bodo potekale delavnice otrok na temo reke Drave, ki jih vodi zavod MARS.

V okviru prireditve se bo začel Likovni Ex – tempore Eko - Drava 2018.

Za **potapljače** bo odprt »sejem« rabljene potapljaške opreme in predstavljena pa bo tudi nova oprema.

Organizirano bo tudi **srečanje ljubiteljev starodobne potapljaške opreme**, ki ga v društvu izvajajo že nekaj let. Pripravljajo pa tudi predavanje in projekcijo o potapljanju v Dravi.

Predstavili se bodo :

MEEL - Mobilni ekološki laboratorij, Potapljači Poklicne Gasilske Enote Maribor, Aquasystems - Centralna čistilna naprava , PRS – Podvodna Reševalna Služba Slovenije, zavod MARS – delavnice otrok na temo Drava, Mariborski Splavarji –TD Maribor, Snaga, PGD Kamnica, PGD Maribor Mesto, ČZS Večer, Civilna Zaščita – regijska enota za reševanje na vodi, Lutra- Inštitut za ohranjanje naravne dediščine

Časovni plan:

09.00 dalje - prijave - info točka pri Vodnem stolpu

10.00 uradna otvoritev prireditve – skupinsko fotografiranje, začetek potapljanja in start EKO sprehoda v Koblarjevem zalivu v sodelovanju s mariborskimi splavarji – Turistično društvo Maribor (udeleženci eko - sprehoda bodo pobirali odpadke po poti ob Dravi)

12.00 -13.00 zaključna prireditev pri Vodnem stolpu, javljanje z drugih lokacij v živo, pregled dosežkov in zahvala sponzorjem.

OD PONEDELJKA 26. 3. 2018 DO PETKA 30. 3. 2018

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE OKOLJE OB SVETOVNEM DNEVU VODA (NLZOH)

Kraj: Na lokacijah NLZOH: **Maribor, Murska Sobota, Ravne na Koroškem**

Čas: od 26. 3. 2018 do 30. 3. 2018

Organizator: NLZOH, Prvomajska 1, Maribor

Kontaktna oseba: Nataša SOVIČ, natasa.sovic@nlzoh.si, 02/45 00 212

Ob Svetovnem dnevu voda bodo v NLZOH za fizične osebe z lastnim zajetjem pitne vode, izvajali mikrobiološka preskušanja pitne vode (na Escherichio coli in enterokoke). S tem želijo omogočiti analizo pitne vode lastnikom zajetij, saj se jih za preverjanje le malo odloči. Podatkov o kakovosti pitne vode iz lastnih zajetij zato praktično ni in okoli 130.000 ljudi ne ve, kakšno vodo sploh pijejo.

Vsaka oseba z lastnim zajetjem pitne vode, ki bo prinesla vzorec pitne vode v analizo, bo prejela tudi zloženko z nekaj osnovnimi informacijami o vzdrževanju in varnosti lastnega zajetja pitne vode.

Vzorci bo možno oddati na lokacijah NLZOH in sicer:

- **Maribor, Prvomajska 1, med 8-13 uro**
- **Murska Sobota, Ul. Arhitekta Novaka 2 b, med 7-12 uro**
- **Ravne na Koroškem, Ob Suhi 5b, med 7-11 uro.**

Akcijska cena 24,40 EUR velja izključno v tednu med 26.3 in 30.3.2018 - ob svetovnem dnevu voda.

Vzorec je potrebno dostaviti v sterilni embalaži, ki jo je možno že predhodno dvigniti na zgoraj navedenih naslovih.

Več informacij lahko dobite na spletni strani www.nlzoh.si in na telefonskih številkah:

02/45 00 110 in 02/45 00 212.

2. NAPOVEDNIK ZA DRAVA FESTIVAL 2018 (11. maj – 15. julij)

Drava Festival je zamišljen kot **skupek enotno promoviranih izobraževalno-naravovarstvenih ter rekreacijsko-turističnih dogodkov**, ki jih organizirajo raznovrstna društva in druge organizacije. V letu 2016 je Skupina za Dravo z **več kot 30 organizatorji prireditev izpeljala prvi Drava Festival**, s skupno več kot 60 dogodki, lansko leto z **več kot 40 organizatorji** in 75 dogodki drugi Drava festival, ki je bil že mednarodni, saj so se festivalu priključili hrvaški organizatorji.

V festival so vključene izobraževalne delavnice, predavanja, filmske projekcije, splavarjenja in čolnarjenja, tek ter kolesarjenje, predvsem po Dravski kolesarski poti, ki je v letošnjem letu na novo označena in vzpostavljena.

Drava festival ima svojega Kralja Drave, katerega poslanstvo je skrb za promocijo in ohranjanje Drave, kakor tudi svojega ambasadorja.

Drava Festival 2018 bo potekal kot serija samostojnih dogodkov na in ob reki Dravi, ki se bodo zvrstili večinoma skoncentrirano med vikendi v časovnem obdobju **med 11.5. in 15. 7. 2018**.

Več o samem dogodku si lahko preberete na festivalski spletni strani www.dravafestival.si.